

1908-08-23

þý š ÅÀÁ Á ¹ ± ⁰ ï Â ; í » ± ³/₄ - ± Á . 1 2 5

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9233>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῇ Διευθύνσει.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34.

Τιμὴ ἑκάστου φύλλου νο. 3

Ἐγεύθυνος Ἰδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΜΩΑΜΕΒΑΝΟΙ ΕΝ ΚΥΠΡΩ

Πανταχοῦ σχεδὸν τῆς Ὁθωμανί^{κής} Ἐπικρατεῖσας θγένοντο κοινὰ διαδηλώσεις χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης ἐπὶ τῷ παραχωργθὲντι συντάγματι ἐν τῇ τέως ἀπολυταρχούμενῃ Τσουρ-
κίᾳ, Ἐλληνες οὐ καὶ Μωαμεθινοὶ σχεδὸν γένεταις ἐπὶ τῇ χαρμο-
σύνῃ πολιτικὴ μεταβολῇ. Ἐν Κύ-
πρῳ δμως οὐδὲμίαν παρῆγαν ζω-
ηρὰν καὶ μόνιμον ἐντύπωσιν τὰ ἐν τῇ
γελονοῖς Ἐπικρατεῖ τελευταῖς γεγο-
νότα, εἰμὶν ὡς παράδοξοι καὶ ἀπροσδό-
κυτοι εἰδίχοις εἴσεγειρουσαι τὴν ἀπο-
ρίαν καὶ τὴν περιέργειαν ἐφιμέρωε.
Ο μουσουλμανικὸς τῆς Κύπρου πλῆ-

θυεμδες, πλὴν τῶν ὑπασθήπτων ἀραι-
διν μεμορφωμένων τάξεων ἐν αὐτῷ,
πτερέμεινεν ἀπαθῆς διώρεις καὶ ἀσυγ-
κίνητος τὸ μὲν διότι ἀπὸ πολλοῦ
ῆρη, διάγει τούτος ὑπὲ πολιτείαν κα-
τὰ τύπους τούλαχιστον συνταγματι-
κήν, τὸ δὲ διότι αἱ ἐν Τουρκίᾳ τε-
λευταῖαι πολιτικαὶ μεταβολαὶ δὲν
ἐπέδρασαν ἀμέτωπη ἐπὶ τὸν πολιτικὸν
καὶ κοινωνικὸν αὐτοῦ-βον. Ἔστρατες
τινες καὶ ἐπιδείξεις ἔγενοντο ἐν Λευ-
κωσίᾳ καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν ἀνά
τὴν νῆσον τῇ πρωτοθουλίᾳ ἐγκρίτων.
Μωαμεθανῶν, οὐδόλως ἐμως προκα-
λέσσασι τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιά-
φρόν τῶν συνοίκων, Ἐλλήνων.

"Αλλ, αιτία τῆς ἀδιαφορίας καὶ φυχεότητος ταύτης ἐγένετο καὶ τῇ ἐν τῷ Νομοθετικῷ κυρίᾳ· καὶ ἐκτέσσεις αὐτοῦ πολιτεία τῶν Μωαμεθανῶν βουλευτῶν, οἵτινες δπως ὑποσκελίσασι τοὺς ἀντιθέτους κατεδίγμαγώγχοις τὸν μουσουλμανικὸν πληθυσμὸν ὑποθάλποντες τὸν θρησκευτικὸν τούτου φανατισμὸν καὶ τὸ προαιώνιον μίσος του κατὰ πανίδες μὴ μουσουλμάνου καὶ συνεπῶς & πίστου κατ' αὐτέν.

τύρον οι νεοφύτιστοι μωαμεθανοι πολιτικοι ἐν Κύπρῳ τὰς σχέσεις οὐρ μεν τῆς βασιροῦ ἐπὶ τημῇ σε ε αυτοῦ καὶ τῆς μεγάλης πατρίδος Του.

τοῦ Ἐλληνικοῦ καὶ μωαμεθανικοῦ πλήθυσμοῦ εἴπερποτε συμπαύεις καὶ φιλίας, καὶ πέδ τούτων οἱ Ἑλλήνες καὶ Μωαριστανοὶ δουλεύεται συνεγράψαντο μετ' ἀγαστῆς δμοφροσύνης καὶ συμπνοὰς ὑπὲρ τῶν κοινῶν συμφέροντων τῆς νήσου, ἃ πολιτεῖα τῶν δὲ αὕτη εἶχε γίνει ταχέως πρέξενος πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγαθῶν εἰς τὸν τόπον καὶ ὑπεχνεῖτο πολλῷ πλείστα σινεχίζομενγι.

Τὴν εὐσέλων ταύτην πορεάν & νέκοφεν ἔτιχός; γ, εὐτελεστέρα διμα-
γωγία κατὰ τὸν συνετῶν καὶ φιλο-
πατρίδων ὅντας μωαριεθανῶν θου
λευτῶν, οἵτινες ἐγίνωσκον νὰ ποιῶν
ται ἀσύγχυτον διάκρισιν μεταξὺ τῶν
τοπικῶν καὶ τῶν ἔθνων ζητημάτων
τῶν δύο συνοίκων λαδίν, συμπράτ-
τοντες μὲν ἐν ἑκένοις καὶ συνεργα-
ζόμενοι μετὰ τῶν Ἑλλήνων συνα-
δέλφων αὐτῶν, ἀντιτιθέμενοι δὲ καὶ
ἀποκρούνοντες κασσιμίως καὶ εὐπρεπῶς
πάντα πολιτικὴν ἀντικείμενην εἰς
τὰ ἔθνικὰ αὐτῶν αἰσθήματα. Μετά
τινος εὐρροούνγρα ἀναμιμνησκέμεθα
τῶν ἐν τῷ Νομοθετ. Συμβουλιψ ἐκ-
φράσεων σεῖσχομοι καὶ ἐκτιμήσεως
τῶν Μωαριεθανῶν βουλευτῶν πρὸς
τὰ ἔθνικὰ αἰσθήματα τῶν Ἑλλήνων

συναδέλφων αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τῆς εἰς
στηράς ἀποδοκιμασίας αὐτῶν κατ-
πολιτείας προσβαλλόσης διπωσθή-
ποτε τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα τοῦ μα-
μεθανικοῦ πληγμούσιον. Μετὰ συζήτη-
σιν κοσμίαν καὶ εὑπερπή, ὃν θὰ ἐ-
ζήλευον πολλὰ. εὑρωπαῖα κοινοβού-
λια, "Ἐλληνες καὶ Μωαμεθανοὶ βου-
λευταὶ ἐπαλειμβάνοντο τῆς συζήτη-
σεως τοῦ πρεσβολογισμοῦ καὶ ὅμο-
φώνως ἤλεγχον τὴν διακυβέρνησι-
τῆς νήσου, ἐκάπιζον τὴν οἰκονομί-
αντὸς γλωσσρότητα, κατήγγειλον
ὅτι πάσαν κυβερνητικὴν καὶ διοι-
κητικὴν ὑπερβασίαν καὶ ἀπὸ κοινοῦ
προέβαλλον καὶ ὑπετήριζον φυγο-
σματα καὶ ἀλλα αἰτήματα ὑπὲρ τῆς
οἰκονομικῆς καὶ διοικητικῆς βελτί-
ώσεως τῶν τῆς νήσου.

Ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Κύπρου φαεινότατον σημείον πολιτικῆς συνέσεως καὶ δῆμορχείας θ' ἀποτελέσθη, ἢ διόφθωνος τῶν Ἑλλήνων καὶ Μωαμεθανῶν βουλευτῶν τηλεγραφή καταγγελία πρὸς τὴν Κεντρικήν κατὰ τῆς Τοπικῆς Κυβερνήσεως, ηὗται προύξενής ζωηροτάτην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς παρὰ τὸν Τάμεων, οἵτινες ἡγαγκάζονται σαν πλέονα ν' ἀποδώσωσι προσοχὴν εἰς τὰς βιώσας ἀνάγκας καὶ τῆς νήσου καὶ νὰ μεριμνήσωσι περὶ κρείττονος διακυβερνήσεως αὐτῆς.

Μετὰ τῆς ληγέων τῆς Ἀρμοστεῖ
ας τοῦ Σιρ Χαλίνε-Σμήτ τα τῆς νῆ
σου ἡμινῶν ἔλαβον εὐτυχεστάτην τρο
πήν ὑπὸ τὸν διάδοχον αὐτοῦ Σιρ Κά
ροκον Κληκ Χάρμαν, δοτις καὶ ἐ^π
οικείας εὐγενοῦς προαιρέσεως καὶ
κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως Τού
άμα τῇ καθόδῳ Του ἐγένετο πολ-
λών ἀγαθῶν προάγγελος εἰς τοὺς νη
σιώτας καὶ πάσας τὰς ἐπαγγελλα-
μετ' ἐγκαρτερήσεως καὶ εὐσταθείας
ἔξακολουθεὶ πραγματοποιῶν ἐπ' ἀγα-
θῷ μὲν τῆς Κύπρου ἐπὶ τιμῇ διξ

Μέγα διπήρευν εύτύχημα διά τὴν νῆσον δι τὸ δέν γήθελτος νὰ ἐπωφεληθῇ η Α. Ἐξοχότης τὴν ὑπὲντελοῦς δημαρχῳίας δημιουργῇ θεῖσαν ἔχθρικὴν στάσιν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Μωσαεθανῶν ἐν τῇ νήσῳ καὶ τὴν ἀδιάλλακτον ἔχθροτη τα τῶν νέων Μωσαεθανῶν βουλευτῶν ἐν τῷ Νομοθετικῷ οὐ μόνον πρόδροτούς Ἐλληνας συναδέλφους αὐτῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπαντα τὸν Ἐλληνι-

καὶ πληθυσμὸν τῆς νήσου. Ἐμμει
νασα τῇ Α. Ἐξοχότης ἐν τῇ διαχε-
ραχθείσῃ πορείᾳ πάσαν κατέβαλεν
εὐγενῆ προσπάθειαν θηρίων ἀνταπο-
κριθῆ εἰς τὰς δικαίας ἐπ' Αὐτήν
πρινδούσιν τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ καὶ
ἐπαρκέων εἰς παντα τὰ δίκαια αι-
τήματα αὐτοῦ τῆς υψηλῆς καὶ εὐγε-
νοῦ ταύτης πολιτείας τάγαθὰ ἀνα-
γνώριζει καὶ ἔκτιμῷ ὕδη πλήρως
ἄπας ὁ Κυπριακὸς λαός, πλὴν ἐκε-
νῶν οἵτινες παρασιτοῦντες τέως καὶ
ἔρποντες πρὸς πρὸς τὰ κυβερνητικά
κράτεσθαι παρωράθησαν μὲν ὑπὸ τῆς
σιτιζούσης αὐτοὺς Κυβερνήσεως κα-
τεδικάσθησαν δὲ ἀνεκκλήτως ὑπὸ
τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ διὰ τὴν ἀντε-
θυκτὴν πολιτείαν αὐτῶν.

Οι νέοι Μωχείανοι βουλευταί

μί τε Ἐλλήνων καὶ Μωαμεθανῶν· ἀν
ιστεν τιπροσώπων, ἦτοι τοῦ Κυπριακοῦ λα
εις οὗ σύμπαντος ὅνειρος φυλετικῆς κα
νον, θρησκευτικῆς διακρίσεως.

Αύτὸν τὸ ἀλγθὲς καὶ πραγματικὸν
συμφέρον τῶν ἀπολύτων μειονοφύ^η
φούντων Μωαμεθανῶν ἐν τῇ νήσῳ
ὑπαγορείῃ διαλλακτικὰς καὶ φιλαν-
σχέσεις πρὸς τὴν ἀπόλυτὸν πλειον-
τητα τῶν Ἐλλήνων παρ' ὧν πολλά
μὲν ἔχουσι νὰ ώφεληθῶσιν οὐδεμίτια
ἢ βλάβην νὰ ὑπομείνωσιν ὡς ἐν τα-
περελθόντι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

‘Η αὐτοπεποίησις καὶ ἡ μεγαλοφροσύνη τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ τῆς νήσου ἀπέτρεψαν αὐτὸν ἀπὸ πάσης σκέψεως περὶ ἀντιπολίνων, ἀτινα θηθοδάνετο βαρβαταῖς ἡ μωαμεθανικὴ μειονότης καὶ αἱ ζημιὲς αὐτῆς θήσαν ἀνυπολόγιστοι, διάτι καὶ ἀναγνωρίζει καὶ συναισθάνεται πόσον τόχη αὐτῆς ἐξήρτηται ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς πλειονότητος. Οἱ Κύπριοι Μωαμεθανοὶ ἀπὸ τριακονταετίας περίου διάγοντες ἐν Ισοπολιτείᾳ πρὸ τοὺς συνοίκους χριστιανικοὺς πληγούμενοὶ τῆς νήσου ὥφελον αὐτοὶ νομογενεῖς τῶν δικοιοθρήσκων αὐτοῖς ἐν τῇ γειτονίᾳ ἐπικρατεῖσκαν ἐν τῇ ἀδελφοποιήσει πρὸς τοὺς συνοίκους ἀλλοεθρήσκους καὶ ἀλλοεθνεῖς λαοῖς, παλι τοῦτο ἐπραξέν ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην δῆμηγγλαν τῶν προκατάχων πολιτειών ἦργετῶν αὐτῶν, νῦν δὲ ἀς μιμηθῶσι τὸ λαμπρὸν παράδειγμα ἐκείνων καὶ ἀς ἀποκατασταθῆῃ ἡ μικρὸν μὲν διακρέσσασ̄ τὰ μέγιστα δὲ τὴν νήσον ὥφελήσασα διμόνοια καὶ συνεργασία τῶν δύο συνοίκων φυλῶν ἐν τῇ νήσῳ ἐπ’ ἀγαθῷ καὶ τιμῇ ἀμφοτέρων.

Ο ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΣ ΔΕΥΚΟΣΙΑΣ-ΛΑΡΗΑΚΟΥ

'Η ἀνακοίνωσις τῆς Α. Ε. τοῦ Μ.
'Αρμεστού δι' ἐγκρίτου Λαρνακέως πρό-
την γείτονα πόλιν περὶ τῆς ὁριστικῆς
ἀποφάσεως πρὸς σιδηροδρομικὴν ταύτην
σύνδεσιν μετὰ τῆς Κυπριακῆς πρωτεύ-
ούσης ἐχαροπεῖσε πάντας καὶ ὑπὲρ
πόντων τοὺς φίλους Λαρνακεῖς ὡς
πληροῦται οὕτω δικαιότατος πόθος καὶ
ἔκκεψφαλίζεται ἡ εὐημερία καὶ ἡ πρό-
δος τῆς Λάρνακας χαῖ μετ' αὐτῆς νεκρή

Τὴν χρὴν δύμας ταῦτην περιστέλλει πως ἡ ἀμφισβολία περὶ τῆς διευθύνσεως τῆς γένες γραμμῆς, η̄τις δὲν πρέπει οὐδέποτε συμφέρει νὰ είναι ἀλλή η̄ ύποδειγμένη σύνδεση τοῦ ὁμορόφου φησίσματος ἀπάντων τῶν αἱρέτων βουλευτῶν, ἀπὸ Δευκαλίοντος διὰ Δευτερᾶς—'Ιδαίλου—Λαυρουντζίνας—'Αθηναίου—'Αραδίπου εἰς Λάρηνα. Ἡ γραμμὴ αὕτη ἐδέιχνυται καὶ μᾶλλος ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι πρέπει νὰ ἔξυπηρετήται διὰ τῶν οἰκείων δῆμοσ. Ἐργων ἡ συγκοινωνία ὡς οἰόν τε πλείονος ἔκτάσεως τῆς χώρας καὶ μεγα-

λητέρου πλήθυσμού αὐτῆς, πρέπει δὲ ή νέα γραμμή να δημιουργήσῃ και νέους οίκονομικούς περάγοντας ἐπαρχεις εἰς τὴν συντήρησιν και ἐκμετάλλευσιν αὐτῆς.
‘Η ἀπὸ Λευκωσίας εἰς Ἀμμόχωστον αιδηροδρομική γραμμή, ἡ οἵ τις θ’ ἀπέβανε διηγηκής πληγή οίκονομική εἰς τὴν χώραν ἄνευ τῆς ἐπεκτάσεως αὐτῆς εἰς Μέρφου, φύλνεται κατὰ τὰ εύτυχη τού-

